

โครงการกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุและครอบครัวในชุมชน : การจัดการเงินสงเคราะห์
เบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลคลองข่อย อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

The Elderly and Family Welfare Fund Project in the Community:
Management of Allowances for the Elderly and Family Welfare Fund Project
in the Community: Management of Allowances for the Elderly in Klong Khoi
Sub-District Municipality Pak kret District, Nonthaburi Province

ถนอมชาติ ชำนิราชกิจ

Thanomchat Chamnirachakit

คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Faculty of Political Science, Bangkok Thonburi University

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้ คือ 1.เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อการบริหาร การจัดการเบี้ยยังชีพโดยเทศบาลตำบลคลองข่อย 2.เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีภูมิหลัง (เพศ อายุ การศึกษา) ต่างกัน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (การวิจัยเชิงสำรวจ)

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยนี้ประกอบด้วย ผู้สูงอายุจำนวน 269 คน ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลคลองข่อย กลุ่มตัวอย่างเลือกโดย การใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้ตอบกรอกข้อความเอง แบบสอบถามประกอบด้วยคำถามที่มีมาตรวัด 5 ระดับ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา (t-test) และ (F-test)

การวิเคราะห์ข้อมูลได้เปิดเผยให้ทราบข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

เกี่ยวกับความความพึงพอใจของผู้สูงอายุ ที่มีต่อมิติต่าง ๆ ของสวัสดิการ ความพึงพอใจของเค้าเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ ตามความเข้มข้น ดังนี้ การจ่ายเบี้ยยังชีพ ที่อิงตามเกณฑ์อายุของผู้สูงอายุ การจ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่กลุ่มที่มีรายได้ต่ำ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุ มีอาชีพ และส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสร้างรายได้

เกี่ยวกับผู้ให้บริการ ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจกับการแต่งตัว และความสุขของผู้ให้บริการมากที่สุด ตามมาด้วยการต้อนรับสูงอายุ ที่ยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาติ และต้อนรับอย่างอบอุ่น นอกจากนี้ ผู้ให้บริการ ปฏิบัติต่อผู้สูงอายุโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ

เกี่ยวกับระเบียบวิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนของการให้บริการ ผู้สูงอายุพอใจกับทุกขั้นตอนของการให้บริการ เพราะว่าการบริการไม่มีความยุ่งยาก แต่ประการใด และการประชาสัมพันธ์เยี่ยม

ประการสุดท้าย ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจสูงมาก กับเรื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในสถานที่ที่ให้บริการ เช่น ทำเล ที่ตั้ง สถานที่จอดรถ ห้องน้ำ และทางเดินสำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น

เป็นที่น่าสังเกตว่า เมื่อกล่าวโดยรวมปรากฏว่าผู้สูงอายุที่มีภูมิหลัง (เพศ อายุ การศึกษา) ต่างกันไม่ได้มีความแตกต่างกัน ในเรื่องความพึงพอใจที่มีต่อการบริหาร การจัดการ เบี้ยยังชีพของเทศบาล

คำสำคัญ: กองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุ, เทศบาลตำบล

Abstract

The objectives of this study were: (1) to investigate the elderly persons' satisfaction with the allowances managed by Klong Khoi Sub-District Municipality; and (2) to compare the satisfaction the elderly persons with different backgrounds (sex, age, education).

The study was quantitative in nature (survey research). 269 elderly persons living in the areas under the jurisdiction of the Municipality comprised the sample of the study. The sample was selected by

means of simple random sampling technique. The study tool was a set of self-administered questionnaires containing questions having a 5-point, rating scale. The collected data were analyzed by resorting to descriptive statistics, a t-test, and an F-test.

The data analysis has shed light on the following facts:

With regard to the elderly persons' satisfaction with the various dimensions of the welfare, their satisfaction in descending order of degree appeared to be as follows: paying allowances based on ages of the elderly, paying allowances to the low-income groups, promoting the elderly to have some occupations and encouraging the elderly to generate incomes.

With respect to the service providers, the elderly were satisfied with their dress and politeness to the greatest extent, followed by receiving the elderly with a bright smile, kind words and a pleasant welcome. In addition, they treated all the elderly persons without discrimination.

Regarding the procedures of service delivery, the elderly were highly satisfied with all steps of the service delivery largely because the services were without any difficulties and public relations were superb.

Finally, the elderly persons were highly satisfied with the facilities where the services were provided such as the location, the parking lot, the toilets, and the walkways for the elderly.

It was noteworthy that, holistically, the elderly with different backgrounds (sex, age, and education) failed to differ in their satisfaction the allowances managed by the Municipality.

Keywords: welfare fund; sub-district municipality

Received: 2019-05-24

Revised: 2019-06-25

Accepted: 2019-07-27

บทนำ

โครงสร้างพื้นฐาน และระบบสวัสดิการสังคม เพื่อรองรับการปรับตัวเข้าสู่โครงสร้างสังคมผู้สูงอายุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้แรงกดดันด้านงบประมาณที่มีมากขึ้นในภาวะที่เศรษฐกิจโลกมีความผันผวน รวมทั้งยังต้องเตรียมรับมือกับปัญหาขนาดของกำลังแรงงานที่จะขยายตัวช้าลงและลดลงในอนาคตซึ่งอาจจะเป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาว (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) หน้า 27)

จากโครงสร้างประชากรไทยในปัจจุบันประมาณ 65.4 ล้านคน (ผู้ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ณ วันสำมะโนประชากร คือวันที่ 1 กันยายน 2560) เป็นประเทศที่จัดว่าได้อยู่ในช่วงของสังคมผู้สูงอายุด้วยเงื่อนไขมีประชากรผู้สูงอายุมากกว่าร้อยละ 10 โดยนับตั้งแต่ปี 2548 สถิติผู้สูงอายุมีประมาณร้อยละ 10.5 ที่เป็นเช่นนี้เพราะอัตราการ

เกิดของประเทศไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง และจากการคาดประมาณประชากรโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่า จำนวนและสัดส่วนของประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป หรือประชากรวัยสูงอายุในประเทศไทยเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนปัจจุบันประเทศไทยมีประชากรวัยสูงอายุ ประมาณ 7.3 ล้านคน หรือร้อยละ 11.0 ของประชากรทั้งหมด โดยปี พ.ศ.2573 คาดว่าจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นถึง 17.7 ล้านคน หรือร้อยละ 20 ของจำนวนประชากรทั้งหมด (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561)

ประชากรวัยสูงอายุหรือผู้สูงอายุเป็นทรัพยากรบุคคลที่ทรงคุณค่าเนื่องจากการดำเนินชีวิตมายาวนาน มีโอกาสสั่งสมประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ไว้มากมาย ในด้านวัฒนธรรม ประเพณีและประวัติศาสตร์ ผู้สูงอายุคือ ผู้เชื่อมโยงอดีตกับปัจจุบันเข้าด้วยกันโดยการ

เป็นผู้ถ่ายทอดวัฒนธรรม ประเพณี ประวัติศาสตร์ ในสังคมสมัยก่อนให้แก่คนรุ่นปัจจุบัน ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ผู้สูงอายุเป็นผู้ปูพื้นฐานทางเศรษฐกิจไว้ให้กับคนรุ่นปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าประชากรกลุ่มนี้จะได้รับการยอมรับว่าเป็นทรัพยากรบุคคลที่ทรงคุณค่า แต่การปฏิบัติต่อประชาชนกลุ่มนี้ของสังคมรอบข้าง ก็ยังมีสิ่งที่เรียกว่า “ช่องว่างระหว่างวัย” เกิดขึ้นอยู่เสมอมา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561)

การก้าวขึ้นสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็วของสังคมไทย และย่อมส่งผลให้วิถีชีวิตและพฤติกรรมของผู้คนในสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วไม่น้อยทำให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการเตรียมมาตรการรองรับอย่างทันที่รวมทั้งพร้อมที่จะก้าวทันสถานการณ์ของผู้สูงอายุ และปรับกระบวนการทัศน์เดิมจากที่มองผู้สูงอายุว่าเป็นภาระของสังคมทำให้เป็นผู้ใช้ประโยชน์ที่สะสมมายาวนานให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมปัจจุบัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยมีหลายรูปแบบมีพื้นที่ครอบคลุมทั้งประเทศถือว่าเป็น องค์กรที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจด้านการจัดบริการสาธารณะแก่ชุมชน รวมทั้งภารกิจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก สตรี ผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส ซึ่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดบริการสาธารณะไว้หลายด้าน โดยเฉพาะด้านการสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส ไว้ในหมวด 2 มาตรา 16 (10) ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล ให้การสังคมสงเคราะห์และพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส และมาตรา 17 (27) ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ในการสังคมสงเคราะห์ และพัฒนา

คุณภาพชีวิตเช่นเดียวกับเทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล คุณลักษณะของผู้สูงอายุและปัญหาต่าง ๆ ที่ผู้สูงอายุในปัจจุบันกำลังประสบ เป็นข้อมูลที่สำคัญ ที่สามารถใช้สะท้อนถึงแนวโน้มของปัญหา อันสืบเนื่องมาจากการที่จะมีประชากรผู้สูงอายุ เพิ่มขึ้นในอนาคต ตลอดจนสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางนโยบาย และแผนการดำเนินงานที่เหมาะสมเกี่ยวกับผู้สูงอายุต่อไปในอนาคต วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นนี้ และได้ทำงานวิจัยเกี่ยวกับผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลากว่า 10 ปี

ความแตกต่างในระดับการศึกษา ระหว่างผู้สูงอายุปัจจุบันและในอนาคตนี้อาจส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตด้านต่าง ๆ ของผู้สูงอายุ อาทิเช่น ผู้สูงอายุในอนาคตที่มีการศึกษาดีขึ้น อาจจะชอบหรือเลือกรูปแบบการอยู่อาศัย ที่แตกต่างกันไปจากผู้สูงอายุในปัจจุบัน เช่น อาจจะเลือกที่จะอยู่กันเองตามลำพังมากกว่าจะอาศัยอยู่กับลูกหลาน นอกจากนี้ผลการวิจัยที่ผ่านมา ยังชี้ให้เห็นว่า ปัญหาสำคัญที่ผู้สูงอายุไทยประสบคือ ปัญหาทางเศรษฐกิจและ สุขภาพ เกือบครึ่งหนึ่งของผู้สูงอายุมีรายได้ไม่พอเลี้ยงชีพ และ 2 ใน 3 มีสุขภาพอยู่ในระดับปานกลางถึงไม่ดีมาก การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเป็นสวัสดิการที่รัฐเปลี่ยนแปลงรูปการให้สวัสดิการในสถานสงเคราะห์ หรือศูนย์บริการสังคมผู้สูงอายุ (Institute) มาสู่บริการที่ใช้สังคมเป็นฐานซึ่งผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2535 ซึ่งถือเป็นการจัดสวัสดิการด้านการเงินและรายได้ให้กับผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาเดือดร้อนทุกข์ยาก ถูกทอดทิ้งฐานะยากจนขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู รัฐบาลได้จัดสรรเงินงบประมาณเงินอุดหนุนสนับสนุนเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ เป็นเงิน 300 บาท/คน/เดือน จนตลอดชีพ ต่อมากระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติและ

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมและมีมติเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2549 ปรับเพิ่มเงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุ จากเดิมคนละ 300 /คน/เดือนเป็นคนละ 500 /คน/เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2549 ซึ่งกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (กรมประชาสงเคราะห์ เดิม) ยกเลิกระเบียบ กรมประชาสงเคราะห์ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพ ได้แก่ ระเบียบกรมประชาสงเคราะห์ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. 2543 และระเบียบว่าด้วยกรมประชาสงเคราะห์ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพผู้สูงอายุ(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548

เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2552 กระทรวงมหาดไทยได้มีการออกระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 อ้างถึงหนังสือ ด่วนที่สุด มท 0891.3/ว 2429 กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้ขอความเห็นชอบการดำเนินการต่อคณะรัฐมนตรีโดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2554 โดยมีผลตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2554 กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถพิจารณาดำเนินการตามนัยมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวที่เกี่ยวข้องได้ เพื่อให้การดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ 2555 เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์เป็นไปตามกฎหมายและนโยบายของรัฐบาล กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นขอแจ้งแนวทางการดำเนินงานเพิ่มเติมดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแบบขั้นบันได โดยเริ่มตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2554 เป็นต้นไปดังนี้ โดยผู้ที่มีอายุ 60-69 ปี จะได้รับเงิน 600 บาท ผู้มีอายุ 70-79 ปี จะได้รับ 700 บาท ผู้มีอายุ 80-89 ปี จะได้รับ 800 บาท และผู้ที่มีอายุ 90 ปีขึ้นไป จะได้รับ 1,000 บาท

จากภารกิจที่รับการถ่ายโอนและกฎหมายที่กล่าวมาข้างต้นย่อมจะส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจเพิ่มมากขึ้น และภารกิจหนึ่งที่สำคัญ คือ งานสวัสดิการสังคม งานสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้สูงอายุที่มีแนวโน้มของปัญหาเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งตามโครงสร้างของประชากรในอีก 10-20 ปีข้างหน้าประเทศไทยจะมีประชากรกลุ่มนี้ ไม่น้อยกว่า 11 ล้านคน จนอาจเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการจัดสวัสดิการสังคม และมาตรการในการรองรับและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุได้อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านความรู้ การจัดการทรัพยากร และบริการทางสังคม รวมทั้งการเตรียมความพร้อมรับมือกับจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้น ในอนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เทศบาลตำบลคลองข่อย อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่จะต้องมีการกำหนดนโยบาย แผนงาน/โครงการ เพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจ 245 ภารกิจ ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ประกอบกับในช่วงเวลา 30 ปีที่ผ่านมา โครงสร้างกลุ่มอายุประชากรเปลี่ยนแปลงไป โดยมีวัยเด็กลดลงแต่มีประชากรวัยกลางคนและวัยสูงอายุเพิ่มขึ้น ซึ่งนโยบายของรัฐบาลในปัจจุบัน ได้ส่งเสริมทางด้านสุขภาพของประชาชน ซึ่งมีการกำหนดอายุขัยของผู้สูงอายุในอนาคตเฉลี่ย 70 ปีขึ้นไป

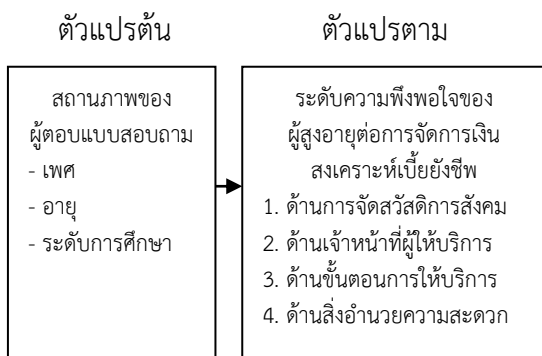
ผู้ศึกษาสนใจศึกษาเกี่ยวกับงานสวัสดิการด้านสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของ เทศบาลตำบลคลองข่อย อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลคลองข่อย อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เพื่อจะได้รับทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อนำไปปรับใช้ในการกำหนดนโยบายหรือแนวทางการพัฒนาการจัดการเงินสงเคราะห์

เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และนำผลจากการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นสารสนเทศในการพัฒนาการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในเขต เทศบาลตำบลคลองข่าย จังหวัดนนทบุรี ให้ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ของโครงการกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุและครอบครัวในชุมชน เทศบาลตำบลคลองข่อย อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของโครงการกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุและครอบครัวในชุมชน เทศบาลตำบลคลองข่อย อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเทศบาลตำบลคลองข่อย อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโครงการกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุและครอบครัวในชุมชน การจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ เทศบาลตำบลคลองข่อย อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยสรุปแนวคิดในการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
2. แนวคิดการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
4. แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
5. ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลตำบลคลองข่อย อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา โครงการกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุและครอบครัวในชุมชน การจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเทศบาลตำบลคลองข่อย อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็น การวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร
 ประชากร(Population)ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ประชาชนกลุ่มผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลคลองข่อย อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เขตการปกครอง 15 หมู่บ้าน จากข้อมูลทะเบียนผู้รับเบี้ยยังชีพของ เทศบาลตำบลคลองข่อย อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 821 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2561)

กลุ่มตัวอย่าง
 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตร

ของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane.1973:727) ได้กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 269 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด ผู้วิจัยใช้การสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เพื่อขอความร่วมมือและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลคลองข่อย อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี และผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลคลองข่อย อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 15 หมู่บ้าน

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามแจกให้กับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมอธิบายชี้แจงขั้นตอนในการตอบแบบสอบถาม และกำหนดวันที่จะมารับแบบสอบถามกลับคืน

3. ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ

4. เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถามดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percent)

2. การวัดระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเทศบาลตำบลคลองข่อย อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ เทศบาลตำบลคลองข่อย อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เปรียบเทียบความพึงพอใจแบ่งตามตัวแปรที่ศึกษาดังนี้

- 3.1 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความพึงพอใจจำแนกตามกลุ่มเพศ ใช้การวิเคราะห์โดยใช้สถิติ t-test

- 3.2 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความพึงพอใจจำแนกตามอายุและระดับการศึกษา ใช้การวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

โดยผู้ศึกษาได้กำหนดนัยสำคัญทางสถิติในการเปรียบเทียบที่ระดับ .05 และเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe) (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 หน้า 199)

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลคลองข่อย อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย จำนวน 269 คน แยกเป็นเพศหญิงจำนวน 165 คน เพศชาย 104 คน อายุระหว่าง 60-64 ปี จำนวน 96 คน อายุ 65-69 78 คน อายุ 70-74 ปี จำนวน 41 คน อายุ 75-79 ปี จำนวน 34 คน อายุ 80ปีขึ้นไป จำนวน 20 คน สถานภาพสมรส การศึกษาส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา คน มีรายได้ 500-1,000 บาทต่อเดือน

ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลคลองข่อย อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุมีความพึงพอใจต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลคลองข่อย

อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีโดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกประเด็นทั้งด้านการจัดสวัสดิการสังคม ($\bar{X} = 4.30$) ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ($\bar{X} = 4.08$) ด้านขั้นตอนการให้บริการ ($\bar{X} = 4.13$) และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 4.04$) พิจารณาเป็นด้าน ๆ พบว่า ด้านการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจมากที่สุดได้แก่ การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแบบขั้นบันได ($\bar{X} = 4.70$) รองลงมาคือ การสงเคราะห์ครอบครัวผู้ที่มีรายได้น้อย ($\bar{X} = 4.48$) และการส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้ผู้สูงอายุ ($\bar{X} = 4.36$) ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ พบว่า ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจมากที่สุดได้แก่ เจ้าหน้าที่แต่งกายเหมาะสม สุภาพ เรียบร้อย ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่พูดจาสุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส มีอัธยาศัยดี ($\bar{X} = 4.33$) และเจ้าหน้าที่ให้บริการแก่ผู้รับบริการเหมือนกันทุกราย ไม่เลือก ($\bar{X} = 4.26$) ด้านขั้นตอนการให้บริการ พบว่า ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจขั้นตอนบริการไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน เข้าใจได้ง่าย ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมาได้แก่ มีการประชาสัมพันธ์ หรือแจ้งล่วงหน้าก่อนการให้บริการ ($\bar{X} = 4.35$) จัดทำประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุทราบสิทธิของตนเอง ($\bar{X} = 4.33$) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า สถานที่ตั้งของหน่วยงานมีความสะดวกในการเดินทางมารับบริการ ($\bar{X} = 4.96$) รองลงมาได้แก่ มีสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ ให้บริการที่จอดรถ น้ำดื่ม ห้องน้ำ ทางลาด ทางเดิน สำหรับผู้สูงอายุ พิกัด ($\bar{X} = 4.95$) อาคารสถานที่ให้บริการมีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย ($\bar{X} = 3.97$)

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลคลองขำ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของ

เทศบาลตำบลคลองขำ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีที่มีเพศ อายุ มีความพึงพอใจต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และมีความพึงพอใจผู้สูงอายุต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพโดยรวมไม่แตกต่างกันส่วนรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 อยู่ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านขั้นตอนการให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกกล่าวคือ ด้านขั้นตอนการให้บริการ ผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับการศึกษา มีความพึงพอใจมากกว่า ผู้สูงอายุที่ระดับการศึกษาประถมศึกษา และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับการศึกษา มีความพึงพอใจมากกว่า ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา

ปัญหาและอุปสรรค ความพึงพอใจต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลคลองขำ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีดังนี้

ปัญหา

1. ด้านการจัดสวัสดิการสังคม

1.1 การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไม่ตรงเวลา

1.2 ผู้สูงอายุไม่มีรายได้ ควรจะสนับสนุนงบประมาณมากกว่านี้

1.3 การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุล่าช้า

2. ด้านขั้นตอนการให้บริการ

2.1 บางครั้งก็ไม่เข้าใจ พูดจาไม่ค่อยได้ยิน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติ

1. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้ความสำคัญกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ และหน่วยงานหลักในการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในระดับจังหวัด ได้เข้าไปมี

บทบาทในการให้คำปรึกษา แนะนำแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ให้การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุครอบคลุมในทุกมิติ

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผน และแนวทางในการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ โดยการจัดทำเวทีประชาคม เพื่อค้นหาความต้องการและศักยภาพของท้องถิ่น ในการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย

1. ควรกำหนดให้การจัดสวัสดิการสังคมเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาทางสังคมของกลุ่มผู้สูงอายุเป็นวาระแห่งชาติ

2. ควรกำหนดสัดส่วนการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เหมาะสมระหว่างการพัฒนาสิ่งสาธารณประโยชน์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

3. หน่วยงานที่มีบทบาทภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุในระดับจังหวัด ควรทำงานแบบบูรณาการ ทั้งในเรื่องแผนงานหรือโครงการพื้นที่ และกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ เป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง

4. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรมีการจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ให้แก่หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างเข้มข้นทุกระดับ และจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การให้คำแนะนำปรึกษาแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด (Coaching) เพื่อให้การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุครอบคลุมในทุกมิติ รวมถึงการติดตามผลและประเมินผลการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ (Monitoring and Evaluation) เพื่อให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรคใน

การดำเนินงานและเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับกลุ่มเป้าหมายให้มีคุณภาพ ต่อไป

5. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการสร้างและพัฒนาต้นแบบการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ โดยเฉพาะในระดับจังหวัดที่มีศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ศึกษา และนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม ท้องถิ่น วัฒนธรรมท้องถิ่น หรือจัดเป็นโครงการนำร่องในพื้นที่ต้นแบบในการจัดสวัสดิการสังคม แบบบูรณาการ เพื่อเป็นตัวแบบกิจกรรมและตัวอย่างที่เป็นในแนวทางการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุหรือ Best Practice ด้านการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากเป็นการศึกษาความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดสวัสดิการสังคม ของเทศบาลตำบลคลองขาย อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุที่ติดต่อขอรับบริการบริการสวัสดิการสังคม ถือว่ากลุ่มผู้สูงอายุดังกล่าว เป็นกลุ่มซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสีย เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม จึงเป็นที่น่าสนใจในการศึกษา กลุ่มผู้ดูแลผู้สูงอายุ เช่นญาติ พี่ น้อง หรือคนใกล้ชิด ตลอดจนกลุ่มคนที่รับมอบอำนาจในการติดต่อ หรือดำเนินการใด ๆ แทนผู้สูงอายุต่อไป

2. ศึกษาวิจัยรูปแบบและวิธีการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคมไทย และตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุ โดยวิเคราะห์ต้นทุนสำหรับการจัดสวัสดิการสังคมแต่ละรูปแบบ แล้วทดลองให้บริการและประเมินความพึงพอใจ ปัญหาอุปสรรค เพื่อพิจารณาปรับปรุงพัฒนาให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติม) ถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546. ประสานมิตร, 2545.
- กระทรวงมหาดไทย. แนวทางการดำเนินงานตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงิน สงเคราะห์ เพื่อการยังชีพขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ปี พ.ศ. 2558. กรุงเทพฯ : กระทรวงมหาดไทย, 2558.
- กระทรวงมหาดไทย. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2560. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2560.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2556). การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา ปภากัสสี. (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลในจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ พบ.ม. การบริหาร การพัฒนา. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- คู่มือการจัดทำ.(2553). คู่มือวิทยานิพนธ์ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ (พิมพ์ครั้งที่ 1). มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี : สำนักพิมพ์พัฒนาตำราและสื่อทางวิชาการ.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2559). การปกครองส่วนท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : สมาคมนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ. (2558). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ : เอสพีเอสเอส (ไทยแลนด์) จำกัด.
- เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธ์. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างประสิทธิผลของการนำนโยบายการให้บริการแก่ประชาชนไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาสำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ พบ.ค. (การบริหาร การพัฒนา). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นครินทร์ กลิ่นช้อน. (2555). ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดสวัสดิการสังคมในเขตเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา .การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- นฤมล สิงห์เงา. (2553). ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลบัวบาน อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ รป.ม.: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นิตประภา แก้วกระจ่าง. (2556). การประเมินผลโครงการกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุในหมู่บ้านและชุมชนเมือง (เบี้ยยังชีพ) กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี. การศึกษา ค้นคว้าอิสระ รป.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดำรง จาวสุวรรณวงษ์. (2557). ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการให้บริการ ด้านสวัสดิการ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งพระ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2559). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประทาน คงฤทธิ์ศึกษากร. (2544). การปกครองท้องถิ่น: โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4 . กรุงเทพฯ : อุษาการพิมพ์.
- ประหยัด หงษ์ทองคำ. (2556). การพัฒนาทางการเมืองไทยโดยกระบวนการปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ไพศาล ถิตย์พิพิธ. (2558). ความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อการให้บริการด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพในชุมชนเทศบาลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์. สารนิพนธ์มหาบัณฑิต. กาฬสินธุ์: มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.
- ระพีพรรณ คำหอมและคณะ. (2557). รายงานวิจัยเรื่องโครงการประเมินผลการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ: บางกอกบล็อก.
- วิทยากร เชียงกุล. (2561). การศึกษากับการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สมชาย วัฒนา. (2559). การประกันสังคม: กรณีบ้านนาญเข้าชราภาพตามระบบประกันสังคมไทย. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- องค์การบริหารส่วนตำบลคลองข้าย แผนพัฒนาตำบล 3 ปี (พ.ศ. 2560-2563) เทศบาลบริหารส่วนตำบลคลองข้าย อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี, 2561.
- อภิญา เวชชัย. (2557). การศึกษาโครงการกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุและครอบครัวในชุมชนโครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ. นนทบุรี: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- อุทัย หิรัญโต. (2553). การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อุมาพร อุดมทรัพย์กุล. (2553). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจใจชีวิตผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อุไรวรรณ พันธุ์ประพันธ์. (2553). การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก. : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Edwards, J.N. & klemmack, D.L. (1973). Correlates of Lift Satisfaction: A Re-examination.” *Journal If Gerontology*. 28 :497-502.
- Maslow, AH. *Management and personality*. 2nd New York: Harper and Row, 1970.
- Vroom, V.H. (1964). *Working and Motivation*. New York: john Wiley and sons, Inc.